

Základní škola, Ostrava-Poruba, I. Sekaniny 1804, příspěvková organizace

Ivana Sekaniny 1804/15, Poruba, 708 00 Ostrava
vedená v obchodním rejstříku u Krajského soudu v Ostravě v oddílu Pr, vložce číslo 727

Školní vzdělávací program školní družiny

Program: „Poznáváme svět kolem nás“

Základní škola, Ostrava-Poruba, I. Sekaniny 1804, příspěvková organizace

Ivana Sekaniny 1804/15, Poruba, 708 00 Ostrava
vedená v obchodním rejstříku u Krajského soudu v Ostravě v oddílu Pr, vložce číslo 727

Identifikační údaje

Název: Školní družina, Ostrava-Poruba,
I. Sekaniny 1804

IČO: 70984786

Adresa: I. Sekaniny 1804/15, Ostrava-Poruba, 708 00

Statutární zástupce: Ing. Miroslava Bukovská

Kontakty: tel.: 724 090 903
e-mail: druzina@sekaniny.cz
web: <http://www.sekaniny.cz>

Platnost dokumentu od: 1. 9. 2022

OBSAH:

1. Obecná charakteristika

Charakteristika žáků

Provoz školní družiny

Materiální podmínky

Ekonomické podmínky

Personální podmínky

Bezpečnost práce a ochrana zdraví

Podmínky bezpečnosti

Pobyt mimo budovu

Opatření při úrazu

Přijímání dětí, podmínky průběhu a ukončování vzdělávání

Vzdělávání žáků se specifickými vzdělávacími potřebami

2. Charakteristika výchovného programu

Didaktická příprava

Konkrétní cíle vzdělávání

Délka vzdělávání

Metody a formy

Vzdělávací oblasti

Klíčové kompetence

3. Roční plán činností

1. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA

Školní družina je zřízena dle zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) a řídí se vyhláškou č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání, v platném znění.

Školní družina tvoří ve dnech školního vyučování mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině. Zaměřuje se především na výchovu, vzdělávání, zájmovou a odpočinkovou činnost mimo vyučování, která má svá specifika a pravidla odlišná od školního vyučování.

Charakteristika žáků

Školní družinu mohou navštěvovat žáci 1. až 5. ročníku. Oddělení jsou smíšená a naplňována do max. počtu 30 dětí.

Provoz školní družiny

Ranní provoz: 06:00 – 07:40 hod., příchod do 07:30 hod. Odpolední provoz: 11:40 - 17:00 hod. V době od 13:45 do 15:00 hod. se děti nevyzvedávají, probíhají plánované akce, pobyt v přírodě apod.

Materiální podmínky

Školní družina je umístěna v bočním pavilonu školy v prvním poschodí - šest oddělení a dvě oddělení se nacházejí v hlavní budově školy v 1. patře v jazykové a kmenové učebně. Oddělení jsou doplňována do počtu třiceti žáků. Dvě plná oddělení mají samostatné třídy, další jsou ve třídách, kde se vyučuje. Provoz vyučování i provoz školní družiny probíhá v naprostém souladu.

Školní družina je vybavena vyhovujícím nábytkem, děti mají k dispozici odpočinkový koutek s koberci, rozkládacím křeslem a prostor na hraní. Při pracovní činnosti má každý své místo u stolu. Ve všech odděleních jsou hry a hračky běžného typu, k zábavě i poučení slouží rádio s přehrávačem CD, televize, přehrávač DVD. V jednom oddělení školní družiny je nainstalována multimediální tabule, která je taktéž využívána pro výukové programy.

Při nepříznivém počasí školní družina může využít školní tělocvičnu nebo lezeckou stěnu ve vestibulu školy.

K doplnění provozu školní družiny slouží dvě šatny. V přízemí je školní jídelna a kuchyň.

Družina je pro větší bezpečnost zabezpečena elektronickým vrátným.

Ekonomické podmínky

Provoz školní družiny je financován z prostředků zřizovatele základní školy. Zájmové vzdělávání je poskytováno za úplatu dle § 11 vyhlášky č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání v platném znění.

Splatnost úplaty stanoví ředitel tak, aby byla úplata splatná nejpozději před ukončením účasti v dané činnosti. Úplatu může ředitel rozdělit do více splátek. Zákonní zástupci platí bezhotovostním způsobem. Každému účastníkovi je pro účely plateb přidělen variabilní a

specifický symbol, pod kterým je platba uhrazena. Osvobození od úplaty je možné dle. § 11, odst. 3 vyhláška č.74/2005 Sb.

Personální podmínky

Vychovatelky ŠD splňují kvalifikační předpoklady podle § 16 zákona 561/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a dále se vzdělávají, buď formou samostudia, nebo v organizovaných formách dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Počet vychovatelek odpovídá počtu oddělení ŠD otevřených v daném školním roce. Podstatnou složkou činnosti vychovatelek ŠD je tvořivá improvizace, pružné a citlivé reagování na okamžitou situaci, možnosti nebo potřeby jedinců či skupin. Vychovatelky ŠD usilují o to, aby výsledkem jejich činnosti byla pohoda, kvalitní prožitek, zaujetí žáků a možnost jejich seberealizace.

Bezpečnost práce a ochrana zdraví

Pro činnost ŠD platí stejná ustanovení o BOZ jako ve školním řádu, pokud ŠD pro svoji činnost využívá odborné učebny, řídí se příslušnými řády pro tyto učebny. Žáci přihlášení do ŠD jsou poučeni o BOZ a záznam o tomto poučení je uveden v Přehledech výchovně vzdělávací práce jednotlivých oddělení. Dále je v těchto přehledech i poučení o úrazech a jejich hlášení.

Podmínky bezpečnosti

- za bezpečnost dětí zodpovídá vychovatelka, které byly děti svěřeny po celou pracovní dobu
- pokud vychovatelka předává děti do kroužku, přebírá zodpovědnost za bezpečnost dětí vedoucí daného kroužku po celou dobu trvání kroužku
- předávání dětí mezi vychovatelkami probíhá na základě písemného jmenovitého seznamu
- pokud dítě svévolně opustí budovu školy a ŠD, jedná se o hrubé porušení Vnitřního řádu ŠD a vychovatelka nenese za dítě zodpovědnost

Pobyt mimo budovu

- vychovatelka smí odejít mimo budovu s maximálním počtem 25 dětí
- děti jsou poučeny o bezpečném chování a pravidlech při nástupu do ŠD, před každou akcí, při pobytu v přírodě (zápis o provedeném poučení)
- vychovatelka sleduje děti při všech akcích a zajišťuje dozor při všech činnostech
- děti se nesmí vzdalovat bez dovolení z vymezeného prostoru

Opatření při úrazu

- vychovatelka poskytuje potřebnou první pomoc
- informuje o úrazu rodiče
- pokud je úraz závažnější, kontaktuje záchranný systém, rodiče a vedení školy
- každý úraz je zaznamenán do knihy úrazů
- pokud byl úraz ošetřen lékařem, vychovatelka vyplní protokol o úrazu

Přijímání dětí, podmínky průběhu a ukončování vzdělávání

O přijetí dítěte k činnosti družiny se rozhoduje na základě písemné přihlášky. Součástí přihlášky k činnosti družiny je písemné sdělení zákonných zástupců dítěte o rozsahu docházky a způsobu odchodu dítěte z družiny.

Základní a jedinou podmínkou pro přijetí dítěte ke vzdělávání ve školní družině je skutečnost, že dítě je žákem Základní školy, Ostrava-Poruba, I. Sekaniny 1804, příspěvkové organizace.

Docházka dítěte do školní družiny je ukončena společně s ukončením daného školního roku. Docházka dítěte však může být ukončena také během školního roku, a to na základě předložení písemné odhlášky zákonnými zástupci dítěte. V případě nerespektování vnitřního řádu školní družiny, neplnění pokynů vychovatelek, ohrožování zdraví svého nebo jiných dětí, z důvodu opakovaných pozdních vyzvedávání dětí ze školní družiny, nebo z důvodu neuhrazení poplatku může být dítě z družiny vyloučeno.

S novým školním rokem se děti prostřednictvím svých zákonných zástupců přihlašují znovu k docházce vyplněním nové přihlášky na daný školní rok.

Poplatek za ŠD činí 200,- Kč měsíčně. Platba se provádí bezhotovostním převodem na účet školy v celé výši nebo ve dvou splátkách.

Vzdělávání žáků se specifickými vzdělávacími potřebami

Zabezpečení výuky a výchovy těchto žáků se uskutečňuje plně v souladu s ŠVP školy a s materiálními, technickými a personálními podmínkami ŠD. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných se realizuje zpravidla formou individuální integrace v běžných třídách a skupinách. Vychovatelky se opírají o doporučení pedagogicko-psychologické poradny nebo speciálně pedagogického centra. Důležitá je spolupráce vychovatelky s rodiči (zákonnými zástupci) žáka, s třídním učitelem (učitelkou), školním poradenským pracovištěm a vedením školy.

2. CHARAKTERISTIKA VÝCHOVNÉHO PROGRAMU „POZNÁVÁME SVĚT KOLEM NÁS“

V našem projektu „Poznáváme svět kolem nás“ se snažíme utvářet všestranně a harmonicky se rozvíjející tvůrčí a veselou osobnost dítěte.

Vycházíme z dobrého vztahu mezi pedagogem a dětmi – společné hry, zážitky, dojmy, řešení vzniklých situací mezi žáky – sebeovládání, ovládání citových projevů dětí, formování vyšších kladných citů – přátelství, šetrnost, soucit, nálad.

Děti se učí spolupracovat a vzájemně si pomáhat, zvládat konfliktní situace přiměřeným a kulturním způsobem, samostatně řešit nejrůznější úkoly, potlačovat a odstraňovat nevhodné a impulzivní chování, navazovat přátelské vztahy mezi dětskými kolektivy – jednotlivá oddělení školní družiny, vytvářet a upevňovat návyky správného společenského a kulturního chování – úcta k rodičům, k učitelům, pomoc mladším a slabším dětem, správné vztahy mezi chlapci a děvčaty – základy přátelství, potlačování záporných citů – závist, škodolibost, sobectví.

Na jedno z předních míst stavíme sportovní aktivity. Uplatnění pohybu vůbec má ve vzdělávací práci naší školní družiny prvořadý význam. Jeho stálý rozvoj je nezbytný pro udržování tělesné síly, duševního zdraví, odolnosti a také pro rozvoj pracovní výkonnosti.

Žáci rozvíjí své pohybové schopnosti prostřednictvím her, soutěží, závodů na hřišti, v tělocvičně či lezecké stěně. Pohybovými činnostmi je podporována vytrvalost, otužilost, odolnost, nebojácnost, odvaha, děti se učí překonávat únavu.

V neposlední řadě sem patří úcta k mateřskému jazyku, slušné a srozumitelné vyjadřování.

V estetické výchově sledujeme u žáků rozvoj poznávání, chápání a vnímání krásy v denním životě, v přírodě, v pracovním prostředí i v chování a jednání lidí. Žáci se esteticky projevují různými výtvarnými formami (malba, kresba, modelování ...), kdy je vždy důraz kladen na sebevyjádření jednotlivce.

Vedeme žáky k péči o pořádek, o květiny, upravené třídy a ostatní prostory školní družiny, čímž si žáci uvědomují svůj podíl nad tím, jak naše školní družina vypadá.

Vedeme děti k dodržování pravidel chování v dopravních prostředcích, k upevňování pravidel chování na komunikacích – chůze na chodníku, na silnici, jízda na kole, koloběžce, přecházení vozovky.

Samozřejmostí všech vychovatelek je individuální přístup k dětem, jejich potřebám a k nejrozličnějším situacím, které mohou nastat.

Didaktická příprava

- vytvořit klidné prostředí, umět se soustředit na daný úkol
- využívat didaktické hry k upevňování probraných látek, soutěžemi opakovat získané poznatky
- využívat dětské časopisy – vyhledávat články s danou tematikou, pracovat s encyklopediemi
- kvízy, křížovky, hlavolamy, hádanky, vyhledáváním rozdílů bystřit postřeh
- využívat stolní hry s poučnou tematikou – procvičovat rychlost v myšlení, slovní zásobu, umět kombinovat situace ve hrách, cvičit paměť, rozhodnost, dbát na zásady fair play, umět přijímat porážku a zároveň projevit uznání vítězům, vysvětlit a pochopit pojem „falešná solidarita“
- ověřovat získané poznatky v praxi – soutěže, vycházky, zájmová činnost
- využít způsobu práce ve skupinách podle tříd – vzájemná kontrola, pomoc schopnějších slabším
- věnovat individuální péči levákům
- u starších žáků samostatné zopakování zadaných úloh, schopnost samostatně pracovat
- možnost vypracování domácích úkolů v ŠD - po 15:00 hod. a domluvě se zákonnými zástupci
- udržet pořádek ve školních pomůckách, i při práci
- umět pečovat o osobní i společný majetek

Konkrétní cíle vzdělávání

Cílem je rozvíjení kompetencí žáků s přirozenou návazností a zaměřením na oblast osobnostní a sociální výchovy, což prakticky znamená zejména:

- nabízet smysluplné využití volného času
- rozvíjet: schopnosti spolupráce i tolerance, kreativitu a fantazii, pohybové schopnosti
- kultivovat verbální i neverbální projevy
- upevňovat jemnou motoriku
- vést žáky k tvořivosti a touze po poznání, k vyjadřování jejich pocitů, k uvědomování si práv a plnění si povinností
- spoluutvářet učební a pracovní návyky
- posilovat pocit jistoty a sebedůvěry
- učit žáky plánovat si svůj čas

Délka vzdělávání

Zájmové vzdělávání je poskytováno po dobu 10. měsíců – tzn. dobu trvání školního roku. Po dobu podzimních, vánočních, jarních a velikonočních prázdnin se po projednání se zřizovatelem činnost ŠD přerušuje.

Metody a formy

Školní družina realizuje zájmovou, výchovnou, rekreační a vzdělávací činnost včetně přípravy na vyučování dětí mimo vyučování formou pravidelné denní docházky, pravidelné docházky nebo nepravidelné a příležitostné docházky.

Formy a metody práce se soustřeďují do tří neoddělitelných oblastí:

- individualizace
- kooperace
- zdravá soutěživost

Těmto záměrům odpovídají jednotlivé činnosti i volba metod a forem, jako např.:

Metody a formy:

- komunitní kruh
- projekty
- jazyková výchova

Činnosti:

- výpravy za poznáním
- práce s knihami, časopisy a encyklopediemi
- práce s interaktivní tabulí
- hra
- vyprávění

- výtvarné, hudební a pracovní činnosti
- pohybové aktivity
- relaxace a odpočinek

VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ OBLASTI

Člověk a jeho svět (OB1)

Poznávání nejbližšího okolí, organizace školy, družiny, určení významných objektů, možnost návštěvy (obecní úřad, knihovna, požární zbrojnice). Orientace v prostoru a čase, odhad vzdálenosti v čase, besedy a povídání o našem městě, části Poruba a jeho historie. Bezpečnost na cestě do školy, vycházka, dopravní výchova.

Člověk a společnost (OB2)

Osvojení zásad vhodného společenského chování, tolerance, empatie, vzájemná úcta, komunikace verbální i nonverbální, dodržování pravidel stolování, předcházení šikaně, zařazení prvků mediální výchovy (co děti shlédly, slyšely).

Člověk a příroda (OB3)

Vycházky a pobyty v přírodě, pozorování změn, využití encyklopedií, péče o pokojové rostliny a bylinky, ekologická výchova, ochrana přírody.

Člověk, umění a kultura (OB4)

Kultura chování, stolování, oblékání, cestování. Osvojení estetiky – krásna, vnímání světa a okolí v každodenním životě, uvědomění si společenského a pracovního prostředí, chování lidí, vnímání umělecké tvorby.

Člověk a zdraví (OB5)

Poznávání sebe sama, poučení a péče o zdraví a nemocích, zdravotní prevence, osobní hygiena a čistota, poučení o úrazech a jejich předcházení, ošetření drobných poranění. Besedy na toto téma, nové pohybové hry v místnosti, tělocvičně, na hřišti, v terénu, dodržování pitného režimu, znalost důležitých telefonních čísel záchranného systému.

Člověk a práce (OB6)

Získávání návyků sebeobsluhy a zručnosti při manipulaci s různými materiály a nástroji při tvoření výrobků a staveb, jejich dokončení. Individuální a skupinové práce, příprava na vyučování.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Jedná se o dlouhodobý proces, souhrn předpokládaných dovedností, vědomostí, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého jedince, které děti získávají v průběhu několikaleté docházky do školní družiny.

Klíčové kompetence se budou prolínat všemi činnostmi zájmového vzdělávání u dětí:

Kompetence k učení (K1)

- pozoruje, zkoumá, všímá si souvislostí, získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích
- má základní poznatky o světě lidí, přírodě, orientuje se v prostředí, ve kterém žije, klade otázky a hledá na ně odpověď
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky a oceňovat výkony druhých
- pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí, práci dokončí

Kompetence k řešení problémů (K2)

- všímá si dění i problémů kolem sebe,
- řeší problémy, na které stačí, známé situace se snaží řešit samostatně, při řešení používá logické, matematické a empirické postupy, spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací, hledá různé možnosti a varianty, využívá při tom svou fantazii, představivost a dosavadní zkušenosti
- chápe, že vyhýbání se řešení problémů nevede k cíli, uvědomuje si, že svou aktivitou může situaci ovlivnit

Kompetence komunikativní (K3)

- ovládá řeč, samostatně vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu
- komunikuje s dětmi i dospělými, rozšiřuje svou slovní zásobu, zapojuje se do diskuse, obhájí svůj názor
- dovede využívat informativní prostředky (počítač, encyklopedie, knihy, telefon, apod.)

Kompetence sociální a personální (K4)

- samostatně rozhoduje o svých činech, uvědomuje si, že za své jednání nese zodpovědnost
- projevuje ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování, nespravedlnost, agresivitu, ubližování
- dokáže se prosadit, ale i podřídit, respektuje druhé, dodržuje dohodnutá pravidla, chápe, že ponižování, agresivita, lhostejnost se nevyplácí

Kompetence občanské a pracovní (K5)

- učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit
- odhaduje rizika svých nápadů, chápe, že o tom, co udělá, se může rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí odpovídá
- k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, uvědomuje si svá práva i práva druhých
- chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí, dbá na zdraví své i ostatních
- je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu

Kompetence k trávení volného času (K6)

- umí si vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinách i individuálních činnostech
- orientuje se v možnostech smysluplného trávení volného času a dokáže odmítnout nevhodnou nabídku
- po celou dobu práce udržuje své pracovní místo v pořádku
- vyhodnocuje výsledky své činnosti

3. ROČNÍ PLÁN ČINNOSTÍ

PODZIM			
	Téma:	Vzdělávací oblasti:	Rozvíjené kompetence:
Aktivita:	1. Moje škola		
	Seznámení se spolužáky	OB1, OB2	K3, K4 , K5
	Pravidla ŠD	OB1, OB2	K1, K2
	Stanovení pravidel chování v oddělení	OB1, OB2	K1, K2, K3, K5
	Seznámení a orientace v okolí školy	OB1, OB2	K4, K5
	Dodržování zásad správného stolování, základní hygienické návyky	OB5	K1, K3, K5
	2. Podzim plný barev		
	Barvy podzimu	OB1, OB2, OB3, OB 4	K1, K6
	Využití přírodních materiálů – sběr přírodnin	OB1, OB3, OB4	K1, K5
	Poznáváme stromy a listy	OB1, OB 3	K1
	Pranostiky podzimních měsíců	OB1, OB2, OB3	K1, K3
	Halloween – výrobky, výzdoba	OB1, OB4,	K4, K5
	Drakiáda	OB1, OB3, OB4	K4, K5, K6
	Vycházky do přírody	OB1, OB3, OB5	K4, K6

ZIMA			
	1. Mikuláš		
	Mikulášské výrobky	OB1, OB6	K4, K5
	Mikulášská nadílka	OB1, OB2, OB4	K4, K5, K6
	2. Advent a Vánoce		
	Zvyky, tradice a obyčeje	OB1, OB2	K1, K3, K4
	Vánoční koledy	OB1, OB4	K1, K3, K5, K6
	Výroba vánočních dárků	OB1, OB4, OB6	K1, K5
	Vánoční přáníčka a tvoření s vánoční tematikou	OB1, OB4, OB6	K1, K5
	3. Kouzelná zima		
	Zimní radovánky	OB1, OB3, OB5	K4, K5, K6
	Příroda v zimě- jak žijí zvířata, důležitost krmítek a krmelců	OB1, OB3, OB5	K1, K2, K3, K4, K5, K6
	Poznáváme stopy zvířat ve sněhu	OB1, OB3	K1, K5, K6
	4. Masopust		
	Masopustní zvyky	OB1, OB2, OB 4	K1, K3, K4
	Masopustní výzdoba a výroba masek	OB1, OB5, OB6	K1, K5
JARO			
	1. Příroda kolem nás		
	Pozorujeme změny v přírodě	OB1, OB3, OB5	K1, K2, K3, K5
	Probouzející se fauna a flóra během jara	OB1, OB3, OB5	K1, K 3, K6
	Zvířata a jejich mláďata	OB1, OB3, OB5	K1, K3, K6
	Využití přírodního prostředí pro hry, sportování a tvoření	OB1, OB3, OB4, OB5, OB6	K1, K2, K4, K5, K6
	2. Velikonoce		
	Velikonoční tradice a zvyky	OB1, OB2, OB3	K1, K3, K4

LÉTO	Velikonoční výzdoba a tvoření	OB1, OB2, OB3, OB4	K1, K4, K5
	3. Moje kniha		
	Návštěva knihovny	OB1, OB2, OB4	K3, K4, K5, K6
	Ilustrace ke čtenému příběhu	OB1, OB2, OB4	K1, K5
	4. Dopravní prostředky		
	BESIP pravidla silničního provozu	OB1, OB5	K1, K2, K3, K4, K5, K6
	5. Moje maminka		
	Výroba přáníček ke Dni matek	OB1, OB2	K4, K5
	1. Bující příroda		
	Jak se chovat v přírodě tak, ať ji neubližujeme	OB1, OB2, OB3, OB 4	K1, K2, K3, K4, K5, K6
	Využití přírodního prostředí pro hry a tvoření	OB1, OB3, OB4	K1, K4, K5, K6
	2. Hry v přírodě		
	Prodloužený pobyt venku	OB1, OB2, OB3, OB5	K4, K5, K6
	Pozorování letní přírody	OB1, OB2, OB3	K1, K5, K6
	Letní sporty-sportujeme, soutěžíme	OB1, OB2, OB3, OB5	K2, K4, K5, K6
	3. Den dětí		
	Oslava Dne dětí	OB1, OB2	K4, K5, K6
	4. Hurá prázdniny		
	Beseda o trávení volného času o prázdninách, letních aktivitách, o bezpečném chování v přírodě aj.	OB1, OB2, OB3, OB4, OB5, OB6	K1, K2, K3, K4, K5, K6
	Jak si představuji prázdniny	OB1, OB3	K3, K4, K5, K6

Základní škola, Ostrava-Poruba, I. Sekaniny 1804, příspěvková organizace

Ivana Sekaniny 1804/15, Poruba, 708 00 Ostrava

vedená v obchodním rejstříku u Krajského soudu v Ostravě v oddílu Pr, vložce číslo 727

	Vyhodnocení celoročního pobytu ve školní družině	OB1, OB2, OB5, OB6	K1, K2, K3, K4, K5
--	--	-----------------------	-----------------------